

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění hlavních principů, zhodnocení platného právního stavu

Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „pandemický zákon“) se po nabytí účinnosti stal zákonnou oporou pro vydávání podstatné části mimořádných opatření vydávaných Ministerstvem zdravotnictví za účelem boje s pandemií onemocnění covid-19. Podstatná část pandemického zákona, konkrétně § 1 až 8, však pozbývá platnosti uplynutím dne 28. února 2022, čímž dojde k výraznému snížení akceschopnosti Ministerstva zdravotnictví a krajských hygienických stanic a jejich možností, jak pandemii onemocnění covid-19 účinně čelit. S ohledem na současný nepříznivý globální vývoj výskytu onemocnění covid-19, se zvláštním přihlédnutím k aktuální situaci a predikci jejího vývoje na území střední Evropy, resp. přímo České republiky, a v návaznosti na poznatky a zkušenosti z průběhu pandemie onemocnění covid-19 v zimě a na jaře roku 2021 lze důvodně očekávat, že onemocnění covid-19 bude i nadále představovat vážnou hrozbu pro veřejné zdraví, a to zejména s ohledem na rychlost jeho šíření a možný výskyt nových nebezpečných variant, které mohou být příp. rezistentnější k očkování a které mohou být příčinou dalších vln výskytu onemocnění covid-19. Vysoké riziko pro veřejné zdraví zcela ukazuje i současná vlna způsobená variantou delta, která nejvíce zasáhla evropský kontinent a v současné době dochází k masivnímu šíření onemocnění napříč kontinentem a v této souvislosti i k nutnosti přijímání specifických protiepidemických opatření k zabránění šíření onemocnění v populaci a minimalizaci dopadů na veřejné zdraví. S ohledem na shora popsané je tak nanejvýš žádoucí prodloužit platnost esenciálních částí pandemického zákona, tj. § 1 až 8, do 31. 8. 2023 z důvodu potřeby zajištění efektivních protiepidemických nástrojů pro řízení epidemie covid-19.

Další podstatný aspekt předkládané novely pandemického zákona vychází z poznatků plynoucích jednak z praxe, jednak z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu. V době, kdy návrh pandemického zákona procházel legislativním procesem, nebylo z logických důvodů možné předvídat celou šíři opatření, která budou pro boj s onemocněním covid-19 vhodná, nezbytná a účinná. Předkladatel měl rovněž v době tvorby pandemického zákona za to, že § 69 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), lze aplikovat podstatně širěji a plošně, než jak

následně upřesnila judikatura správních soudů, zejména pak Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů proto v aktuálním platném znění pandemického zákona nejsou některá z těchto mimořádných opatření zakotvena, což však v praxi způsobuje značné obtíže, které vedou až ke zrušení některých, podle názoru Ministerstva zdravotnictví pro zvládnutí pandemie covid-19 stěžejních, opatření ze strany správních soudů (například se jedná o možnost omezit provoz provozoven stravovacích či ubytovacích služeb či pro něj stanovit podmínky, aniž by toto opatření bylo vázáno na existenci konkrétních osob podezřelých z nákazy či konkrétního ohniska nákazy, dále se jedná o možnost regulovat (omezit či stanovit podmínky, nikoli však zcela zakázat) provoz vnitřních a vnějších sportovišť, kulturních, společenských a jiných obdobných akcí a v neposlední řadě pak jde o možnost regulovat provoz škol, školských a dalších typově obdobných zařízení a stanovit povinnost podrobit se testování na přítomnost viru SARS-CoV-2).

Jak již bylo zmíněno výše, s ohledem na nepříznivý globální a zejména lokální (na území ČR) vývoj pandemie onemocnění covid-19 a v návaznosti na poznatky a zkušenosti z dosavadního průběhu pandemie lze důvodně očekávat, že toto onemocnění bude i nadále představovat vážnou hrozbu pro veřejné zdraví. K tomuto závěru vede předkladatele zejména současná rychlost šíření onemocnění covid-19 v populaci, která je nadto čím dál častěji potencována i asymptomatickým, tedy „skrytým“ bezpříznakovým průběhem onemocnění, a možný výskyt nových nebezpečných variant, s vyšší transmisibilitou a možnou vyšší rezistencí k očkování, které mohou být příčinou dalších vln výskytu onemocnění covid-19 v následném období. Vysoké riziko pro veřejné zdraví zcela ukazuje i současná vlna pandemie způsobená variantou delta a nastupující vlna varianty omikron, která v evropském regionu způsobuje masivní šíření onemocnění napříč kontinentem, a v tomto důsledku i přijímání některých specifických protiepidemických opatření k zabránění šíření onemocnění v populaci a minimalizaci dopadů na veřejné zdraví (např. dočasný lockdown zavedený ve druhé polovině listopadu 2021 v Rakousku, či ustupování od akceptace negativních výsledků RT-PCR testů či antigenních testů jako podmínky pro výkon určitých činností, popř. jako podmínky pro vstup do některých prostor).

Nově je třeba také brát zřetel na nově se šířící variantu omikron, která je stejně jako varianta delta řazena mezi „variant of concern“ (VOC), tedy mezi varianty, u kterých existují jasné důkazy, že vlastnosti této varianty mohou negativně ovlivnit vývoj pandemie a mohou tak představovat větší zdravotní riziko. Mezi tyto vlastnosti se řadí zejména vyšší nakažlivost či vyšší virová nálož, které mohou vést ke zrychlení šíření viru v populaci. Tato varianta byla poprvé detekována ve vzorcích odebraných 11. listopadu 2021 v Botswaně a 14. listopadu 2021 v Jihoafrické republice (JAR). Dne 26. listopadu 2021 byla označena za variantu vzbuzující obavy (VOC). Varianta omikron vzbuzuje vážné obavy, že může být spojena se snadnějším přenosem, tedy vyšší transmisibilitou, významným snížením účinnosti vakcíny a zvýšeným rizikem reinfekcí. Vzhledem k jejímu potenciálu uniknout imunitě („immune escape“) a potenciálně snadnějšímu

přenosu (ve srovnání s delta variantou), je pravděpodobnost jejího zavlečení a komunitního šíření ve společenství zemí EU/EHP, posuzována jako VYSOKÁ. V situaci, kdy EU/EHP masivně dominuje varianta delta, dopad způsobený zavlečením a dalším šířením varianty omikron, by mohl být VELMI VYSOKÝ. Závěrem je možno konstatovat, že celková úroveň rizika pro EU/EHP spojená s variantou omikron viru SARS-CoV-2 je hodnocena jako VYSOKÁ až VELMI VYSOKÁ.

V souvislosti s výše uvedeným je tak nutné mít stále připraveny všechny dostupné mechanismy připravenosti a reakce k nastavení efektivních protiepidemických opatření v případě výskytu nových rizikových variant, které budou představovat vážnou hrozbu pro veřejné zdraví.

Důvodem rozšíření výčtu mimořádných opatření je tedy zajištění adekvátních mechanismů pro přijetí cílených a účinných protiepidemických opatření v rozsahu potřebném pro komplexní a efektivní řízení epidemie prostřednictvím omezujících, organizačních či režimových opatření, jejichž základním cílem je minimalizace rizika přenosu nákazy a dopadů na veřejné zdraví. Z podstaty věci se jedná o oblasti, kde dochází k vyšší kumulaci osob na jednom místě v jeden čas, což je obecně vzhledem k cestě přenosu viru SARS-CoV-2 považováno z epidemiologického pohledu za rizikové, zejména pokud se jedná o činnosti provozované ve vnitřních prostorách, kde je obecně míra rizika vyšší než v prostředí venkovním. Z výše uvedených důvodů musí být v těchto oblastech přijímána taková opatření, která dostatečně reflektují míru rizika odpovídající charakteru dané činnosti nebo oblasti lidského života a která orgánu ochrany veřejného zdraví umožňuje pandemický zákon. Základním principem přijímaných opatření je snaha o zabránění šíření onemocnění a s tím související minimalizace případných škod a ztrát, zejména na životech a zdraví fyzických osob.

V souvislosti s rozšířením výčtu mimořádných opatření, která mohou být vyjmenovanými správními orgány přijímána, pak bylo nezbytné adekvátně upravit a doplnit výčet skutkových podstat přestupků, kterých se mohou fyzické či právnické osoby dopustit, pokud podle nařízených mimořádných opatření nepostupují.

Navrhovaná právní úprava dále také zohlednila reálnou potřebu Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra vydávat v rámci své působnosti založené § 83 zákona o ochraně veřejného zdraví mimořádná opatření podle pandemického zákona. Za účelem zachování plné schopnosti těchto ministerstev primárně zajišťovat bezpečnost České republiky bylo nezbytné zabezpečit zvláštní způsob a míru ochrany veřejného zdraví před onemocněním covid-19 v jejich působnosti, přičemž jiné správní orgány specifické požadavky těchto ministerstev na obsah mimořádných opatření nemusí vhodně a včas reflektovat.

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem, s mezinárodními smlouvami a s právem Evropské unie

1. Soulad s ústavním pořádkem České republiky

Pro posouzení souladu navrhované změny s ústavním pořádkem bylo přihlíženo především k ústavnímu zákonu č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), a dále pak k usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“). V tomto ohledu nebyl zjištěn žádný rozpor. Vymezení nově upravovaných mimořádných opatření je koncipováno tak, aby jejich prostřednictvím nemohlo dojít k razantnímu plošnému omezení základních lidských práv a svobod ve smyslu úplného zákazu provozování nebo výkonu vybraných činností, k čemuž by však s ohledem na judikaturu správních soudů mělo obecně docházet zejména v době nouzového stavu vyhlášeného postupem podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Všechny orgány státní správy oprávněné podle pandemického zákona postupovat, přičemž nově jde též o Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, tak mohou při aplikaci všech nově upravených mimořádných opatření přistoupit pouze k omezení dané činnosti nebo ke stanovení podmínek pro její provozování či výkon.

2. Soulad s právem EU a mezinárodními smlouvami

Navrhovaná právní úprava se prakticky nedotýká práva EU a není s ním tedy v rozporu, naopak lze předpokládat, že při aplikaci nově upravených mimořádných opatření se bude postupovat v souladu s možnostmi, které členským státům EU dává nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/95 o rámci pro vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, o testu a o zotavení v souvislosti s onemocněním COVID-19 (digitální certifikát EU COVID) za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie COVID-19. Navržená právní úprava se dále nedotýká ani jiných mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána.

C. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy

Navržená právní úprava nemá dopady na státní rozpočet ani na jiné veřejné rozpočty. Jejím obsahem je v zásadě pouze umožnění orgánům státní správy přijímat nově vymezená mimořádná opatření směřující k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku.

D. Zhodnocení dopadů na podnikatelské prostředí České republiky, sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a to včetně vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen, a dopadů na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava může, skrze ní přijímaná mimořádná opatření, představovat dopady na podnikatelské prostředí. Cílem návrhu je nicméně vytvoření nástroje, resp. jeho rozšíření, kterým bude možné regulovat šíření onemocnění, resp. incidenci/nemocnost populace onemocněním covid-19. Tímto nástrojem jsou mimořádná opatření, jež mohou omezovat nebo stanovovat podmínky pro konkrétní provoz (např. omezení kumulace více osob v jednom okamžiku v jednom místě atp.). Jedná se tedy o „měkká“ opatření, která mají předejít mnohem tvrdším opatřením, např. riziku uzavření konkrétních provozů nebo služeb nebo omezení svobody pohybu. Tento regulační mechanismus má populaci a provozovatelům stanovit podmínky jejich provozu a chování v provozovnách nebo při službě, tak, aby se snížilo riziko přenosu onemocnění covid-19 mezi lidmi. I přes objektivní vliv na podnikatelské prostředí považuje předkladatel návrh za proporcionální a vhodné řešení, kdy sice lze předpokládat dílčí dopady na výkon podnikatelské činnosti, avšak dopady toliko režimové (typicky omezení provozu např. co do počtu návštěvníků či zákazníků, zkrácení otevírací doby, nebo stanovení podmínek pro provoz, např. povinnost nosit ochranu dýchacích cest), nikoliv fatální ve smyslu úplného uzavření těchto provozů a zákazu daných činností.

Z tohoto důvodu lze omezení a stanovení podmínek považovat za akceptovatelné, neboť nemá přímý dopad na hospodářskou činnost adresátů (ve smyslu zákazu provozu), ale pouze dopad sekundární, který je navíc v mnoha případech spojen s možností čerpat kompenzace za škody způsobené podnikateli v důsledku přijatých opatření. Včasným přijetím protiepidemických opatření by mělo dojít k zabránění šíření epidemie. Navrhovatel nadto uvádí, že regulace podnikatelského prostředí je možná v zásadě pouze v době vyhlášené pandemické pohotovosti, přičemž nejméně jednou za dva týdny musí předkladatel, resp. jiný orgán státní správy oprávněný podle pandemického zákona postupovat, nezbytnost přijatých opatření přezkoumat.

Navrhovanými změnami dojde pouze k rozšíření subjektů, kterých se omezení a stanovení podmínek dotýká, nedochází však k založení typově zcela nového druhu regulace. Návrhy reflektují současný stav poznání pandemie onemocnění covid-19 a poznatky z aplikační praxe při vydávání mimořádných opatření. Zejména se rozšiřuje dosud neregulovaná oblast (stravovací služby, ubytovací služby, sportoviště, všechny typy škol, školských zařízení a dalších obdobných zařízení, kulturní, zábavní a společenské prostory či akce).

Obdobné platí pro sociální dopady, kdy určitá omezení v důsledku přijatých mimořádných opatření jsou vyvážena vyšší ochranou obyvatelstva, ochranou veřejného

zdraví a konkrétních rizikových skupin obyvatelstva. Pro respirační infekční onemocnění je typické, že jeho průběh je výrazně horší u starších, vulnerabilních nebo polymorbidních osob. Shodně je riziko onemocnění u těchto skupin vyšší. Principem navrhované úpravy je mimo jiné umožnit přijmout i taková opatření, která by vedla ke snížení rizika nákazy pro tyto skupiny obyvatel. Návrhem se ochrana celé populace, včetně rizikových skupin, rozšíří i v provozovných stravovacích služeb, ubytovacích službách, sportovištích, všech typů škol, školských zařízeních a dalších obdobných zařízeních, kulturních, zábavních a společenských prostorech. Shodně je návrhem rozšířena i ochrana skupin obyvatelstva na zotavovacích akcích a jiných podobných akcích apod. určených mj. děti za účelem zlepšení a rekondice jejich zdraví.

Návrh nemá žádné dopady na životní prostředí. Navrhovaná právní úprava není v rozporu ve vztahu k zákazu diskriminace. Rovněž není v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Neobsahuje také žádná ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci. Navrhovaná právní úprava se nijak nedotýká rovnosti žen a mužů.

E. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava se nijak nedotýká ochrany soukromí a osobních údajů fyzických osob.

F. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Předložený návrh neobsahuje žádná korupční rizika.

G. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné bezprostřední dopady na bezpečnost a obranu státu. Lze mít nicméně za to, že včasné přijetí opatření, k němuž návrh orgány ochrany veřejného zdraví zmocňuje, povede k zabránění šíření epidemie a tím i zachování akceschopnosti bezpečnostních složek státu.

H. Zhodnocení zásad pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Návrh není v rozporu s těmito zásadami.

I. Výjimka z povinnosti zpracování RIA

Na základě výjimky stanovené předsedkyní Legislativní rady vlády (č.j. 45068/2021-UVCR) není k tomuto návrhu zpracováno hodnocení dopadů regulace.

J. Odůvodnění projednání návrhu ve stavu legislativní nouze

S ohledem na časové požadavky a potřebu zachování této normy pro další zvládnutí epidemie onemocnění covid-19 se navrhuje, aby na půdě Parlamentu ČR byl návrh po jeho schválení vládou projednán ve stavu legislativní nouze, neboť v případě nepřijetí návrhu do 28. února 2022 hrozí, že stát přijde o zde definované nástroje k jejímu zvládnutí a hrozí, že by došlo k výrazným škodám na veřejném zdraví, zdravotním systému a životu a zdraví občanů. Stejně tak nelze pominout související hospodářské škody, které by nezvladatelné šíření epidemie s sebou přineslo.

II. Zvláštní část

K části první

K bodům 1, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 a 19

Uvedenými novelizačními body dochází k rozšíření orgánů státní správy oprávněných postupovat podle pandemického zákona o Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra a v § 2 je doplňována v nových odstavcích 5 a 6 úprava působnosti těchto resortů.

K bodu 2

Novelizační bod reaguje na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 21. května 2021, č.j. 6 Ao 22/2021 – 44, nebo rozsudek ze dne 1. července 2021, č.j. 1 Ao 5/2021 – 73), v níž Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil názor, že podle stávajícího znění pandemického zákona nelze vůbec regulovat činnost provozoven služeb, včetně stravovacích a ubytovacích služeb či trhů a tržnic. Dále pak Nejvyšší správní soud judikoval, že pro plošnou regulaci uvedených provozoven (popř. trhů) nelze použít ani ustanovení § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně veřejného zdraví, neboť tak lze učinit pouze za předpokladu, že uzavření těchto provozoven má omezit styk skupin fyzických osob podezřelých z nákazy. Toto ustanovení nelze podle Nejvyššího správního soudu chápat tak, že osobou podezřelou z nákazy může být automaticky bez dalšího každý. Fyzická osoba podezřelá z nákazy je totiž legislativní zkratkou (v § 2 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně veřejného zdraví) pro fyzickou osobu, která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy podle (§ 65 věta druhá zákona o ochraně veřejného zdraví). Teoreticky sice nelze vyloučit, že v extrémní situaci by ohniskem nákazy mohla být celá Česká republika, a osobou podezřelou z nákazy tudíž každý, kdo se vyskytuje na jejím území, ale samotný fakt, že probíhá celosvětová pandemie, k takovému závěru sám o sobě automaticky nepostačuje. Navíc je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že pokud by tomu tak skutečně bylo, byl by to především důvod k vyhlášení nouzového stavu podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, a nikoli pro postup podle cit. ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví.

Z těchto důvodů proto předkladatel v tomto novelizačním bodu rozšířil stávající výčet objektů, které lze podle § 2 odst. 2 písm. b) pandemického zákona regulovat na všechny provozovny ve smyslu § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Kromě toho předkladatel v § 2 odst. 2 písm. b) ponechal samostatně obchodní centra, neboť tato nejsou jako celek provozovnou, nýbrž objektem, v němž se nachází samostatné provozovny třetích

subjektů. Zbytek obchodního centra (např. uličky, parkoviště apod.) jsou však de facto specifickým veřejným prostorem nacházejícím se uvnitř stavby, kde dochází ke kumulaci osob v uzavřeném prostoru, a proto je třeba mít možnost tento prostor regulovat. Samostatně je pak v § 2 odst. 2 písm. b) zakotvena též možnost regulovat i provoz tržiště a tržnice, a pořádání trhů, přičemž trhem se rozumí i farmářské trhy, vánoční či adventní trhy či jakékoli obdobné opakující se či jednorázové akce, neboť praxe ukazuje, že omezení mobility obyvatelstva a omezení možností se setkávat představuje jeden z pilířů v boji s onemocněním covid-19. Výkon činnosti v uvedených provozovnách či objektech však bude možné pouze omezit, popř. stanovit pro ni podmínky, nikoli úplně zakázat, jako je tomu ostatně dosud v případě obchodních či výrobních provozoven či obchodních center.

K bodu 3

Tento novelizační bod reaguje na poznatky předkladatele z praxe vydávání mimořádných opatření, kdy regulace sportu, ať už profesionálního či amatérského, provozovaného na vnitřních či venkovních sportovištích byla, na rozdíl od využívání přírodního či umělého koupaliště, v zásadě možná pouze za použití § 69 odst. 1 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb. a nikoli pandemického zákona. Podle názoru předkladatele se však typově jedná o obdobné činnosti, které by mělo být možné i stejným způsobem regulovat, mj. i proto aby nevznikaly nedůvodné rozdíly mezi omezeními, jimž se musí podřídit provozovatelé sportovišť na jedné a provozovatelé koupališť na druhé straně.

K bodu 4

Novelizační bod stanovuje možnost vydání mimořádného opatření, které může omezit nebo stanovit jiný provoz ve všech stupních vzdělávacího systému, v dalších zařízeních určených pro výuku dětí či zařízení pro výchovu. Novelizačním bodem dochází v návaznosti na aplikační zjištění k rozšíření skupiny vzdělávacích a výchovných zařízení. Navrhuje se, aby skupina vysokých škol byla dále rozšířena o množinu školy, školská zařízení (základní a střední úrovně vzdělání), dětské skupiny, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zařízení péče o děti do 3 let věku, zařízení pro výchovu, výuku anebo mimoškolní vzdělávání dětí nad 3 roky věku nebo jiného obdobného zařízení.

K bodu 5

Tímto novelizačním bodem dochází pouze ke sjednocení používaných pojmů, kdy napříč pandemickým zákonem je používán pojem „podmínka“ a nikoli „pravidlo“. Byť jsou oba pojmy obsahově blízké, či dokonce totožné, jejich existence v jednom zákoně

vedle sebe může vyvolat pochybnosti, zda jejich užitím chtěl zákonodárce ve výsledku vyjádřit to samé.

K bodu 6

Tímto novelizačním bodem dochází k rozšíření možnosti přikázat testování a korespondující povinnosti testování podstoupit na další okruh osob, konkrétně na žáky či děti docházející do škol nebo školských zařízení a na studenty vysokých škol. Stejně jako v případě zaměstnanců se totiž jedná o případy, kdy se na jednom místě po určitou (často i delší) dobu a opakovaně setkává shodná skupina osob, čímž se podstatně zvyšuje riziko, že jedna případně nakažená osoba nakazí nemocí covid-19 ostatní členy skupiny (třídy, družiny, studijní skupiny apod.). Zároveň se tímto bodem zavádí možnost stanovit podmínky, za kterých se mohou zaměstnanci, studenti, žáci a další vyjmenované osoby nacházet v prostorech pracoviště, vysoké školy nebo školy nebo školského zařízení. Předkladatel tuto možnost do zákona doplnil zejména proto, aby orgány ochrany veřejného zdraví mohly v případě pozitivního testu zaměstnance či studenta nebo žáka (popř. dalších osob, na které se povinnost testování podle § 2 odst. 2 písm. m) může vztahovat) pružně reagovat a stanovit s ohledem na situaci takové podmínky pro přítomnost těchto osob na pracovišti či ve škole (včetně vysoké školy a školského zařízení), aby se minimalizovalo riziko dalšího šíření viru SARS-CoV-2 v tomto kolektivu, ale aby při tom zároveň nemuselo dojít např. k uzavření daného provozu či školy.

K bodu 7

Novelizační bod rozšiřuje, a to v návaznosti na aplikační zjištění, stávající spektrum subjektů či činností, kterým je možné mimořádným opatřením stanovit omezení nebo podmínky provozu jako protiepidemického opatření. Jedná se o subjekty, které doposud nebyly pandemickým zákonem upraveny i přesto, že se jedná o obdobné subjekty nebo činnosti, které tento zákon již upravuje. V návaznosti na aplikační zjištění je navrženo rozšíření o spolkovou činnost a dále hudební, taneční, herní a podobné společenské kluby a diskotéky, herny a kasina, zoologické a botanické zahrady, muzea, galerie, výstavní prostory, hrady, zámky a obdobné historické nebo kulturní objekty, hvězdárny a planetária a konání slavností, divadelních a filmových představení, veletrhů a prodejních hospodářských výstav. Obecně se jedná o skupinu subjektů či činností, kde dochází k možné větší kumulaci osob, což s sebou přináší vyšší riziko přenosu onemocnění. Obdobně v navrhovaném písm. r) předkladatel navrhuje rozšíření této kohorty dále o zotavovací akce, jiné podobné akce pro děti a příměstské tábory, kde je možné stanovit omezení nebo stanovení podmínek pro jejich konání. I v tomto případě se totiž jedná o možné větší seskupení osob v jednom okamžiku na jednom místě, kdy jde o specificky

vytvořenou homogenní skupinu, která se spolu setkává po určitou, často i delší dobu, a riziko přenosu nákazy z jedné osoby na druhou se tím podstatně zvyšuje.

K bodům 13 a 14

Tento novelizační bod reaguje na skutečnost, že podle dosud platného znění § 6 odst. 1 a § 7 odst. 1 pandemického zákona nemohly postupovat krajské hygienické stanice, a to ani v záležitostech lokálního charakteru (až do úrovně kraje), nýbrž vždy místo nich, byť třeba na jejich popud, muselo jednat Ministerstvo zdravotnictví. Předkladatel nicméně konstatuje, že odpovědnost za ochranu veřejného zdraví na území kraje leží primárně na dané krajské hygienické stanici, které má bezprostřední informace o situaci v kraji a je schopná na ni pružně a bez prodlení reagovat. Otázek s přesahem na území více krajů nebo celorepublikových se navržená změna nedotkne, v těchto případech bude i nadále jednat Ministerstvo zdravotnictví.

K bodům 15 až 18

Uvedené novelizační body reagují na skutečnost, že tímto návrhem dochází k rozšíření výčtu mimořádných opatření, která mohou orgány státní správy za účelem boje s onemocněním covid-19 přijímat (viz novelizační bod 7, který do § 2 odst. 2 zavádí nová písmena n) a o)), přičemž v této souvislosti je nezbytné doplnit i korespondující skutkové podstaty přestupků, jichž se adresáti mimořádných opatření mohou dopustit, pokud dané mimořádné opatření nerespektují a nepostupují podle něj. Předkladatel navrhuje podřadit nové skutkové přestupků pod § 10 odst. 2 písm. c), resp. § 11 odst. 2 písm. c) pandemického zákona, neboť v těchto ustanoveních jsou podle názoru předkladatele uvedeny skutkové podstaty typově obdobných přestupků. Výjimku tvoří přestupky za porušení nově zaváděného § 2 odst. 2 písm. n) v případech souvisejících s provozem hudebního, tanečního, herního nebo podobného společenského klubu a diskotéky, herny nebo kasina, kde předkladatel shledává typovou podobnost s přestupky za porušení § 2 odst. 2 písm. b) pandemického zákona, a proto tyto přestupky navrhuje podřadit pod nejprísnější ustanovení § 10 odst. 2 písm. a), resp. § 11 odst. 2 písm. a) pandemického zákona.

K bodu 20

Tímto novelizačním bodem dochází v reakci na aktuální situaci a předpokládaný vývoj pandemie onemocnění covid-19 na území České republiky k prodloužení doby platnosti esenciální části pandemického zákona o jeden kalendářní rok oproti původnímu záměru, tedy ustanovení § 1 až § 8 by nově měla pozbýt platnosti nikoli 28. 2. 2022, ale až 31. 8. 2023.

K části druhé – účinnost

S ohledem na skutečnost, že esenciální část pandemického zákona (§ 1 až § 8) má pozbýt platnosti uplynutím dne 28. 2. 2022, se navrhuje, aby tento návrh novely nabyl účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení. Bez možnosti disponovat nástroji obsaženými v pandemickém zákoně a jejich úpravy by nebylo možné efektivně bránit šíření epidemie onemocnění covid-19, což by s sebou neslo nepříjemná rizika a dopady na oblast veřejného zdraví, zdraví obyvatel i ekonomické oblasti a je proto navrhováno, aby návrh vstoupil v účinnost co možná nejdříve, a nikoliv k 1. lednu či k 1. červenci.